

ΤΑ ΘΕΙΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΤΑ ΑΥΓΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

[Από της Ίνδικης μυθολογίας εις την Έλληνικήν.—Το αυγό η ή κόττα;—Τά χρυσά αυγά των βασιλέων.—Το λαχείον των Ζακυνθινών παπιδών.—Τά κοκκίνα αυγά των παλαιών Αθηναίων.—Η τελετή της «Αγάπης» και οι «αδερφοπητοί».—Τό προζύμι της, εκκλησάρισσας και οι κουλούρες; της Λαμπρής.]

Τα αυγά του Πάσχα, τα κόκκινα λαμπράτικα αυγά, αποτελούν βεβαίως έν από τά θρασιότερα χριστιανικά έθιμα, όλιγο όμως ίσως γνωρίζουν ότι τό αυγό είναι συνδεδεμένον μέ την ιστορίαν των διαφόρων θρησκειωμάτων και λατρείων. Κατά τών Μεσαίων, ότε οι άνθρωποι ήγωνίζοντο νά επιλύσων βασανιστικά πρόβλήματα μεταρραξίας, ετέθη και ένα τό όποιοι συντάραξε θεολόγους και φιλοσόφους και διήρσεσεν τούτους εις δύο λαλαλέσας ερώζοντα στρατόπεδα: Ποιό έγεννήθη προτίητρα, τό αυγό ή ή κόττα; Ένώ όμως οι σοφοί ερωγόντο μεταξύ τών περι της προτεραιότητος της άπόφωσός τών, οι άλλοι κοινοί θνητοί, οι άφιλοσόφητοι, έτραγαν μετά της αυτής μαζαριότητος και τό αυγό και την κόττα, μέχρις ότου ή φιλοσοφία κατέληξε εις τό σπουδαίον τούτο συμπέρασμα: «Πάν τό ζών ές φύο τίττεται». Και ό κοπιός ήήυησε...

Πολύ όμως πρό τούτου, τό αυγό διεδραματίζεσθε σαβρών όρλον εις την θρησκειτικήν κομογονίαν. Η Βαβυνή, μητέρα της άγίας Τρωίδος του ίνδικού πανθέου, μυθολογείται ότι έγέννησε... τρία αυγά. Έξ τούτων έβήγχαν, ως χλοσόπουλα, ό Βράμας, ό Βισνού και ό Σίβας. Είς πολλές θρησκεινικάς παραστάσεις τών Ίνδων άπεικονίζεται άλλοτε μέν ό Βράμας ένόπιον αυγού, μέσα εις τό όποιοι διαφαιίνεται ό άνθρωπος εις έμψυδή κατάσταση, άλλοτε δέ άλλως μόνον τό αυγό της κομογονίας. Κατά τάς φοινικιάς παραδόσεις, ή Άσσυρία Άφροδίτη έγεννήθη από ένα αυγό πού έπεσε οφάνοθεν, ως αερόβιθος. Τό ουανόπεμπτον τούτο αυγό όχι μόνον δέν έσπασε, αλλά μάλλιστα τό ερωγαν τά περισσότερα τών όχθων του Εβρώπιου και τό έξέσταναν μέ τά περσι τών, μέχρις ότου έξεκολληθή έξ αυτού ή Θεά της φωαιότητος και του Έρωτος. Αί περισσότερα, εις την θρησκείαν τών Φοινίκων και τών Άσσυριών είχαν προσλάβει ιερών και θεϊων χαρακτήρα, διατηρηθέντα και εις την χριστιανισμόν. Η Έλληνική μυθολογία απαροχλείεται επίσης μέ τό αυγό. Έξ του έρωτος του Διός—κόττα, και της Ληδας έγεννήθη ένα μεγαλοπερές αυγό, έξ του όποιοι έβήγχε φαυρά και μειδιώσα ή φωαιά Έλένη, ή μετέπειτα άφορηή του Τρωϊκού πόλεμου. Ένα αυγό λοιπόν έστοιχισε εις τούς άρχαίους μάς προγόνους τόσας συμφοράς και εις ήμείς μίαν... ανηματοοραφικήν ταϊνιά! Οι Δόκτορες επίσης έμυθολογαν από ένα δικροκον αυγό...

Ένας διάσημος Γερμανός φιλόλογος, ό Κρόυτσερ, αναπτύσσει την συμβολικήν έννοιαν τών μύθων τούτων, φθάνει εις τό ακόλουθον συμπέρασμα:

«Τά δύο ήμισφαίρια του κόπμου (ό Οθρανός και ή Γη) άπεικονίζοντο διά δύο ήμισφαίριον, άλλοτε μέν χορηγιέμενον άπ' άλλήλων και καταστέφον, άλλοτε δέ συνωριμένον πός παρατήρησιν της άνατολής και της δύσεως τών αστέρων. Έξ της ένωσης ταύτης τών δύο ήμισφαίριων προέκυψε τό μυστηριώδες ζετινο αυγό, τό όποιοι έκρημοισιαν εις τούς ναούς, μυθολογούντες ότι τέτθην υπό της Λήδας, άν και ύπάρχη άλλη παράδοσις άξια σημειώσεως ός τούτο έπεσε από την Σελήνην, της' όποίας προσωποποιήσις ήτο ή Έλένη.»

Οι άσολογούμενοι εις την συζητικήν μυθολογίαν άνάγουν την καταγωγήν τών αυγών του Πάσχα εις τούς άρχαίους τούτους μύθους και έξηγοϋν την συνήθειαν διά της συμβολικής σημασίας του αυγού εις τ' άρχαία θρησκειώματα. Η γνώμη τών χριστιανιστών, ως οι Έπίσκοποι, επικρατεί και σήμερα άκόμη τό έθιμον νά μοιραζώνται κατά την ήμέραν της Πρωτοχρονιάς άγάθ χροματισμένα ή ζωογραφημένα μέ άλληγορικάς παραστάσεις. Τούτο, κατά τούς ύποστηρικτάς της γνώμης αυτής, δέν πρέπει νά θεωρηθή ως άπλη μόνον σύμπτωση, διότι εις μερικά χριστιανικά έθνη τό έτος, μέχρι τίνος, άρχιζε από την έορτήν του Πάσχα κατά της' όποιαν έμοιραζόντο χροματισμένα αυγά.

Δημιώδης παράδοσις—πλινθών Μιζραϊτικη— ίδου πός έξηγη τό βασιμόν τών αυγών του Πάσχα: Μία χριστιανική εθική στο δόμοι μίαν Έβραϊαν χραιτόσαν στην ποδιά της αυγά. Η χριστιανική της λέγει μέ θριαμβητικό ύφος:

- Τάμαθες; Άνεστήθηξ ό Χριστός μάς!
- Άν γίνοντ' αυγά αυτά κόκκινα τότε θά σέ πιστέψω, άπαντά ή Έβραία.

Και άμέσως τ' αυγά έπήραν τό λαμπρό χρώμα του θάνατος.

Όσοσδήποτε όμως, άν παραλείψωμεν τάς εικασίας αυτές και αναζητήσωμεν την άρχην του έθιμου επί ασφαλέςτορον έδαφους, εύρίσκομεν ότι ή κυριωτάτη άφορηή αυτού ήτο ή άποχή τών χριστιανών από πάσης άνομοφαγίας κατά την προηγομένην του Πάσχα μαζάρην νηστειαν. Είνε ή άνοιξις, ή έποχη πού οι κόττες γεννιούν τακτικά. Έμαζεύοντο λοιπόν αυγά αυγά εις τά κοττέσια και έπρεπε νά φαγοϋθον. Κατά τό

Μέγα Σάββατον οι καλές νοικοκυράδες έβραζαν την άνομοφυομένην των εις πανέριμα και τά έφεραν εις την εκκλησίαν νά τά ευλογηθή ό παπάς. Έπειτα τά έβραζαν εις βαφήν διά τά περαιτέρω. Είς την Ρωσσίαν μάλλιστα ή ευλογία τών αυγών διατηρείται άκόμη, άν έννοείται την επιτρέπειον οι Μπλοσβερίτοι. Είς τό Μέγα Άγιασματάριον, τό όποιοι χρησιμοποιούσι οι Έλληνες ιερείς, ύπάρχουν ευγαί «εις τό ευλογησαι εδέσματα ζωών τη Άγία και Μεγάλη Κυριακή του Πάσχα» και εις τό «ευλογησαι τυρών και φιά». Άλλά τάς ευγάς αυτές δέν τάς διαβάζουν πιά παρά μερικοί πολύ γέροι παπάδες.

Τά τοιουτοτρόπος ευλογούμενα αυγά έμοιραζόντο την επομένη ως δόμα, χροματισόμενα πός άνάντησιν του Πάσχα τών Ίουδαίων, οι όποιοι, ως γνωστόν, έβραρον τά κατώφλια τών σπιτιών τών μέ τό αίμα του σφαζόμενου άμνου, διά νά γείνη περισσότερον εύπρόσδεκτος ή θυσία.

Κατά τών Μεσαίων συνήθη χρώματα ήσαν όχι μόνον τό κόκκινο, αλλά και τό χρυσοϋν και τό γίτρινο και τό γαλλίζο.

Ός δόμα έμοιραζόντο αυγά και κατά την πρό του Πάσχα τεσσαροκοστήν. Είς πολλά χωρία της Έλλάδος επικρατεί άκόμη, τό έθιμον νά δίδονται αυγά εις τούς μικρούς καλανδιστάς του Σαββάτου του Λαζάρου, πού περιερχόνται μέ τό πλεγμένο από τά πρώτα άγρολοϋλούμενα στεφάνι τών όλα τά σπία. Από την συνήθειαν αυτήν έπήγασε και ή επί τών φιλοαγώνων λεγομένη παροιμία:

«Ποτε τού αυγό δέν έδωσε, Ούτε τ' Άγιο Λαζάρου.»

Είς την Δυτικήν Ευρώπην επικρατεί άνόλογον έθιμον κατά τό μέσον της σαρακοστής—κατά την ήμέραν έκείνην οι μαθηταί τών σχολείων χραιτούντες κίνιστρον και φέροντες σημαίας και κουδούνια περιερχόντο τά σπία τραγουδούντες. Όταν έφθαναν εις την εκκλησίαν, έστέζοντο και έψαλλον διάφορα τροπάρια. Οι έννοιαί έφιλοδοροϋσαν τά παιδιά μέ αυγά. Την φωαιαν αυτήν συνήθειαν περιγράφει χειρόγραφον του δεκάτου τρίτου αιώνος άναρροόμενον υπό τό Ντινκιάς εις τό περιήριον «Γλωσσάριον της παρρημαζιάς Λατινικής» προσθέτει δέ τό χειρόγραφον ότι ταύτα έτελοϋντο από παλαιωτάτης εποχής.

Είς την Γαλλίαν—επί Λουδοβίκου ΙΔ' και ΙΕ' άκόμη—ύπήρχε ή συνήθεια μετά την λειτουργίαν της Κυριακής του Πάσχα νά προσφέρη ό βασιλεύς εις τούς αδελφούς αυγά έπίχρυσα, έπίτηδες κατασκευασμένα. Ίσως εξ τούτου έπήγασε τό έθιμον νά δωρίζουν οι Γάλλοι τό Πάσχα πός άλλήλους τεχνητά αυγά, μικρά ή μεγάλα, περιερχόντα φροντά ή διάφορα κομψοτεχνήματα, άμοιματα κλπ.

Ό ιστοριοδίφης Ζ. Α. Ζώης άναφέρει περίεργα Πασχαλινά Έθιμα της παλαιάς Ζακύνθου. Είς την ποιητικήν αυτήν νήσον τά Εθαγγέλια του έσπερινοϋ της Κυριακής της Άναστάσεως διαβάζοντο μέ ιδιαίτερον τρόπον. Έπειτα από κάθε παρύγραφον ό ιερέσις σταμάτ' ά λίγο, οι καμπάνες και τά χαμπάνελλα ήχούν χαρομόσους και πέφτουν τρακατόρες. Μετά την λειτουργίαν του Πάσχα, ό ιερέσις φροντίζει νά λάβουν οι έννοιαί του τό «αυγοκούλουρο»—όπως την προηγομένην Κυριακήν έλαβον τό «βαίον». Οι έννοιαί πάλιν βάζον στο χέρι τού παπά τό «πασχάτικο». Τό αυγοκούλουρο τοποθετείται μετ' ευλαβείας εις τό εικονοστάσιον. Είς την Ζάκυνθον τά τόφλια τών πρώτων κόκκινων αυγών πού τρώγει ό καθένας φυλάττονται και την Πρωτομαγιάν, λίαν πρωί, τ' άναστασιών με άνθη και τά σοροπίζον πρό της εισόδου του σπιτιού.

Είς μερικά χωρία τ' αυγά πού συλλέγει ό παπάς τά βάζει εις λαχείον του όποιοι περιεργός είναι ό τρόπος της κληρώσεως, συνιστάμενος εις την άναγραφην όνομάτων εις κλήρους, άνακατοιμέμενος μέ άλλους κλήρους φέροντας την λέξιν χαράτσι (Ιταλιστή γραμία—χαράς). Έπειτα γίνεται ή εκάβρεια, κερδίζον δέ τά όνοματα έκείνην κατά τό όποια εύθής άμέσως έξαυθή δελτίον φέρου την λέξιν χαράτσι. Κάθε χαρομός παίρνει πολλούς αριθμούς λαχείων, τοιουτοτρόπος δέ τά εισπραττόμενα χρηματα άνέρχονται εις ίσανόν ποσόν. Τό έθιμον τούτο επικρατήσθε από Ένετοκρατίας, όταν ή Κυβέρνησις της Γαληνοτάτης Δημοκρατίας παρεχώρησεν εις τούς έπιτρόπους τού ναού του Άγίου Φραγκίσκου, του ναού του Προφήτου Ήλία, και εις τούς «Διοικητήν της Στρατίας», και τόν Εισαγγελέα Ζακύνθου τό δικαίωμα ν' άπελευθερώσουν κατά τό Πάσχα διαφόρους έξοριστούς.

Παλαιόν έθιμον, μεσαιωνικόν, ήτο εις την Ζάκυνθον και τούτο: Είς ένα σπίτι συνεκνετροντό δώδεκα παρθένοι φέρονσαι τό όνομα Μαρία. Η συνάξις αυτή έγένετο την Μεγάλην Πέμπτην, μετά την ύσαν του ήλιου. Μέ άδικαίον εργασιών οι δώδεκα Ζακυνθινοπούλες έγενεθον μπαμπακιά και κατεσκευάζον ύποκάμισον, τό όποιοι έπρεπε

άντι πάσης θυσίας να είνε τελειωμένον πρό της άνατολής της Μεγάλης Παρασκευής. Η έργασια αυτή γινομένη έπ' ονοματίω όρισμένου προσώπου, διενεμέτο μεταξύ των, το δε υποκείμενον εξηγήσιμε κατασκευαζόμενον διά τους έπιληρτικούς και άλλας άσθενείας. Κατά την λαϊκήν δόξαν ό φέρων το υποκείμενον τούτο ήτο άρρωστος από σφαίραν. Έπισως άρχαιον έθιμον ήτο να πλέκουν, κατά την διάκριση της άζωλουθίας των δώδεκα ευαγγελίων, εις τους γυναικωνίτας τών ναών, γαϊτάνι, το όποιον έπροφύλαττε τα κορίτσια από διαφόρους άσθενείας και έπρωσίταυτε ταύτα εις τάς.. αίσθηματίας των ύποθέσεις! Κάθε Ζακυνθία παρθένος έφερε σταυρόν άνθηρημένον από του λαϊμού το δε θαυματουργό γαϊτάνι της Μεγάλης Πέμπτης.

'Αλλά και ό εορτασμός του Πάσχα των παλαιών 'Αθηναίων έχει τα περίεργά του. 'Ιδού μερικά: Τήν Μ. Τετάρτην ή «έκκλησιόσασσα» έληγαμε από σάτι σε σάτι, έμίμνευε άλειον και το έύωμον χωρίς προσύμν. 'Ο παπιά έβραζε επάνω τον Σταυρόν με το Τίμο Ξύλο και το ζυγάρι άνεβρινε. Αυτό ήτο το νέο προσύμν της χρονιάς. Τήν Μ. Πέμπτην, μετά την άπόλυσην της λειτουργίας, ή εκκλησιόσασσα ειχε το σαφιδάκι εις τών γυναικωνίτην' έκοβε από ένα κομμάτι προσύμν, έδιδε εις τάς εσσεβεις ένορήτισσας και με αυτό έζύμωναν τις κοιλούρες της Λαμπρής.

*'Οσα αυτά έγεννοΰσαν οι ζώπτες την Μεγάλην Πέμπτην τά έφύλαγαν και το βράδυ, πριν πάνε ν' άκούσουν τα δώδεκα Ευαγγέλια, τά έβραζαν εις την κόκκινην βαφήν και κατά την επιστροφήν των από την εκκλησιάν, τά έβραζαν εις τά εικονίσματα. Τα αυτά της Μεγάλης Πέμπτης ήσαν «ένα κ' ένα» διά τους παιδιώντασνονόλαμον.

'Ο έσπεριγός της Λαμπρής έλέγετο, όπως και σήμερα, «'Αγάθη» εις την 'Αγάτην έγίνοντο «άδερφοποι» νέα παλλημαρία, έπρεπε δε άπαραιτήτως να έχουν μαζί τον και ένα κορίτσι. 'Ο παπιάς, άφοϋ τους εδιδάριζε την όρισμένην ευχήν, τους φώναζε εις το Ευαγγέλιον, τους περιέφωνε όλους μ' ένα μακρό κόκκινο ζωνάρι και τους τραβούσε προς το 'Ιερόν της εκκλησίας. Έκει, έδιδαν προς άλλήλους τον άδελφικόν άσπασμόν, έφιλούσαν και το χέρι του παπα, και ήσαν πλέον άδελφοποι: «άδελφομένοι στο σπαθί και σύντροφοι στο βόλι». 'Η κόρη ήτο άδελφή των. Διά την τιμήν της ήσαν όλοι έτοιμοι να θυσιασθούν, και διά την άποκατασίαν της εφρόντιζαν όλοι, εισφέροντες και το μεριδίον των διά την πρική της.

Δαναός

ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

'Ο γέλωσ δέν είνε σύνθηρς γνώρισμα της ίδιοσυγκρασίας του 'Ελληνος. Γελά, μ'πορει να πη κανείς, με ξένα μάγουλα.

Σπυρ δ'ν Σχμπελίος

'Ο άνθρωπος δέν τή μόνον με θυράλις ιδέας ή με λαμπρούς λόγους. Του χρειάζεται και ψομί. 'Η κοιλιά έχει περισσότερα δικαιώματα από τον γέγγεφαλον διού ατή συντηρεί όλον τον οργανισμόν.

Πρίγκηψ Κρ σπέκτιν

'Η έγαντίον σου ύβρις είνε στοιχείον ύγείας. Είνε άνδρικόν σχολεϊον το της άντιδημοκρατίας. Τίποτε δέν ίτρυά τον να σέ κρατή έν έλαστικότητα και ρώμη όσον ή κατακραυγή των ήλιθίων.

Αιμ. Σολά

'Η πέννα είνε άχρεία μαμμή του πνεύματος, με σουβλερή και φωναζούδιχη μύτη!

Ρ. Βερνλ

Πολλές φορές θά ναυαγήσης γιά να γενής θαλασσοπούλι !...

Ρισον

'Ο αληθινός ποιητής, είνε φυσικός, κανένα δέν μνειται, κανένα δέν άντιγράφει παρά μόνον τον εαυτόν του. Ουτε βιβλιοθηκών έχει ανάγκη, ουτε ιδέας και αιδιθία δανειεται, ουτε στίχους κλασικούς άναμιασα, ουτε ομύγην και λιβάνον καταδέτει εις τους πόδας άποθωωθέντων ποιητών, αλλά μένει πιστός της πραγματικότητας αντιγραφέν, ή δε έρωμένη αυτη γενναίως τον άνταμείβει... 'Αναπλεϊς σιτυρωγών τας ιδέας άλλων; 'Ακολουθεϊς της αιδιθιότητας έπιστήμης τους κανόνες; 'Αναμένεις επάνους και χειροκροτήματα;—'Ρυταινεις χιρίτην! 'Η μέση της φιλαντίας, ή έξεαρς της δοξοκλασίας σου, ή βιβλιοκριτική κολακεία, δεκα βίταναυτα χειροκροτήματα, όχι δέν ίσχυουν ουτε να άνταγειρουν έν ώρα χρίσεως το πλήλον σκέπασμα του τάφου σου!

Σπ.ρ δ'ν Σχμπελίος

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ προς άγοράν τά κάτωθι βιβλία: Το «Τσάκωμα τ' 'Αι Ρόκκου» μενάρφ. Γουζέλη. «Οι Βασιλείς των Βουνών» υπό 'Εδμ. 'Αμπου, μετάρφ., «Συλλογή Δημωδών 'Ασμάτων» Ζαμπελίου, «Σονέττα» Στ. Μαρτζώκη, «'Εξωτικά» ποιημ. Ι. Πολέμη, «Τό Φίλημα» ποιημ. Γ. Τερζοτή, «'Ανθρωπος του Κομου» Γε. Ξενοπούλου. Γράψατε κ. Χ. Σταμ. περιόδ. «Μπουκέτο».

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

(Χιτικέν Δημώδης 'Ασμη)

'Ηλθεν άγία Σαρακοστή, ήλθαν άγιες ήμέρας Που λέν το Κυρι' έλέησον και την τιμιότερα 'Οποιος τ' άκούσος σώζεται κ' όποιος τ' άκούσει άμαρτία Κι όποιος τ' πει δύο τρείς βολαίς Παράδεισο να ευρη Σήμερον κλαί' ή Παναγιά γιά τον Μονογενή της Κλαίω κ' έγώ την κόρη μου γιά μήν είν' μοναχή της. Σήμερον τ' άγία θλίβονται, και τα βουνα χαλούνε, Κι' ή βρούςς γίνουον το νερό τ' άϊκον που θοορύνε. Γιατι σταυρώσαν τον Χριστόν ο σκόλι Φορισάιο, οι σκόλι, οι παριόντοι οι μπατημένοι φίλοι. 'Ο Μωθής τους άπαντά, ό Μωθής τους λέγει. — Πήτε μου ποιόν γυρεθετε, πητέ μου ποιόν ζητάτε; Τήν μαθηήν νύχτα σζοτεινά με τ' άματα που πάτε; — Τόν Μωθισήν γυρεθμεν, τον μέγαν άξιαρίαν, Νά τον επάρομεν ήμεις έξιζγκωνα δεμένον. —'Ηνταε τόσα άματα σάν να 'μαστε ληρτάδες. 'Ερχομα μόνος μοναχός άνευ τούς μηθητάδες. Πιάνουν κ' έξιζγκωνίζουον τον και μπρός τον τον έβάλουν, Κι' άλλος του σούνηε μά παριά και άλλος του σούνηε κλωζον: 'Οσα φωνή ήλάλης κ' οι πέτρα έραγαίαν. — Σπυρήτες' άποστολοι μου, Πέτρο και μη κοιμήιθε, 'Ο θάνατός μου πλάκωσε και σεις δέν με λυπάσθε. Σπυρνού οι 'Αποστόλοι του και ό Πέτρος του φωνάει, — Νά ζούμε άρέντη διάσκαλε, νά ρθώ κ' έγώ μαζί σου. 'Ερχομα θεληματικός χωρίς τον μαθηήν σου 'Όστε να κρείξη το πουλι κ' άγιο περιστερι Πέντε φοραίς θά μ' ένορήης άλλομονον, καίμενε! Κιζω όσά 'Ιεροσόλυμα εις του Χριστού τον τάφον. Έκει κήθη ή Παναγιά μόνη και μοναχή της. Τήν προσευχή της έκαμεν γιά τον Μονογενή της. 'Ακού 'βρονταίς βλέπ' άστραπίδες στην πόρτα της έβγαίνει. 'Απίνω κάτω έβλεπον κανένα δέν ιδώρη. Σαναγυρίζε και θορει, βλέπει τον 'Αγιο Γιάννην. — Γιάννη μου, κλιούδινη μου και ποιόν' ό δάσκαλός σου: που πά κ' μόν ό γούικας μου κ' σόν ό δάσκαλός σου. — Δέν έχω στόμα να σου πηλεια να σου μιλήσω Βλέπει το κεινο το βουνο το ύψηλον το μέγα, Π' έχει την ποσίανη κορηή την κόκκινην παντιέρα. Έκει τον έχουον ό όβριος έξιζγκωνα δεμένον, Κι' σ' του Πιλάτου την αιλή τον έχου σταυλισμένον. Αυτόν τον λόγον ηρζουσε κ' έπεσαν κ' έπληρωθή, Ρόδα σαμιά της περιζουον, και τρία κανιά του μοσχου. Δώδεκα του ροδόστημα να σών η' αναφέρη Σάν ίσωσην κ' άνεφέρουν αυτόν τον λόγον λέγει, 'Ας έλθ' ή Μάρθα κ' ή Μαρία κ' ή άλλη 'Ελισάβα Κι' του Προδρομου ή αδελφή κ' του Λαζάρου ή μίνα Νά πάν να τον προφθάσωμε μπροχού τον έσταυρωσών. Μπροχού του βίλου και καρφιά κ' τον έθανάτωσών. Σ' την στραταν που διαβαίναε σ' την στραταν που παγαίνου. 'Ατζιγκανος τους άπαντά και τ' ατζιγκάνου λέγουν, —Γιά πέ μου βρε ατζιγκανε ήν τάν ή μαστοριά σου; 'Ιβροι μου παραγγίλανε καρφιά γιά να τους φτειάσω, —Έκεινοι μου 'παν τέσσαρα κ' γιά τους κάνω πένιες, —Γιά πέ μου βρε ατζιγκανε που θε να του τά βάλουν; —Τά δυο σ' τά δυο του γόνατα, τά δυο σ' τά δυο του χέρια. Το τούτον το φαμακερόν εις την καρδιάν τ' επάνω. —'Αιντε ποτέ σου μήν βρεθή χιλιά σ' την παραρά σου. Μηδ' ψομί στο σπιτι σου να φή ή φαμλιά σου. Πιάνουν την στραταν το στρατι στρατι το μονοπάτι, Κι' του στρατι τους έβγαλεν εις του ληστή την πόρτα. —'Ανοιξέ πόρτα του ληστή και πόρτα του Πιλάτου, Κι' ή πόρτα από τον φοβόν της ήνοιξέ μοναχή της. Βλέπει έκει τον Μωθισήν εις τον Σταυρόν 'Επίνω, —Σταγέ μου γιε μου λόγους σζοψε να σέ φιλήσω. Νά βγάλω το μανδηλι μου το αίμα να σκουπίσω. —'Αμε Κερά μου στο ζαλον και διάφορον δέν έχεις. Και το Μεγάλον Σάββατον κάμε να μ' άπαντήξης. Μπροχού φωνάς' ό πετινός μπροχού το μεσημέρι, Σημαίν' ή αγωγή σημαίν' άσάοι σημαίνον οι άγγέλοι' Σημαίνει κ' ή 'Αγιά Σοφία με τρεις χρυσεύς χαρπίνας. Τότε και σύ μανιτζα μου νάχης χαρές μεγάλες. Βάλε κρασι εις το γαλι κ' άφάρτον παζμάδι, Σπρωσε και χιμου τράπεζαν να φάν' οι πικραμέναις. —'Εν ήν, πηγάδι να πηγής, γχεριός γιά να γχεριώσω. 'Εν ήν κ' άδιοθανάτους ν' άδιοθανάτωσω. —Μίνα κ' άν πη πηγής έσύ πηγής' ό κόσμος όλος, Κι' άν πής να γχεμισθής έσύ γχεμέτ' ό κόσμος όλος. Βάλε μίνα μ' άπομονήν γιά τας μοραίς μανάδες Που κλαί'ν γιά τά παιδάκια τους γιά τους γλικούς τους άνδρες.

